

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Uygulanan iktisadi politikalarındaki hatalar nedeniyle enflasyonun artışı önlenemezken, maaş artışları yurttaşın geçim seviyesini yükseltmek şöyle dursun, sene başından sene sonuna gittikçe erimektedir. Bu kapsamda, ülkemizde en dikkat çekici kesim maalesef emeklilerdir. Üretim sürecine yaşamları boyunca dahil olan nüfus, üretim gücünün kısıtlılığı nedeniyle emeklilik hakkını elde ettikten sonra adeta yoksullukla baş başa bırakılmaktadır. Artan enflasyon ile gıda fiyatlarının yanı sıra ülkenin 81 ilinde kira artışlarında yaşanan yükselişler emekli kesimini doğrudan açlık ve yoksulluk seviyesinin altında bırakmaktadır.

Temmuz 2023'te yapılan zamla asgari ücret 11 bin 402 liraya ulaşmış olsa ve buna rağmen alım gücünde herhangi bir iyileştirme sağlanamazken, SSK ve Bağkur emeklilerinin maaş zam oranı yüzde 25 olarak belirlenmişti. Buna göre, 2,7 milyon memur emeklisi ve 15 milyon SSK ve Bağ-Kur emeklisi, seyyanen zamdan yararlanamamış ve en düşük emekli aylığı Temmuz 2023 itibariyle 9 bin 288 TL olarak belirlenmiştir. 2023 yılının ilk altı ayında emekli maaşları ortalama yüzde 52 erirken, 1 Temmuz itibariyle yapılan zamlar alım gücünü iyileştirmekte yetersizdir. Geçtiğimiz ay, ulusal basına yansıdığı gibi, emekli maaşıyla geçinmeye çalışan bireyler artık intihara sürüklenmektedir. ¹

İstanbul Planlama Ajansı'nın İstanbul'da Yaşam Maliyeti Raporu ile emekli maaşlarını karşılaştırdığı araştırmasında, dört kişilik bir haneye en düşük emekli aylığına sahip iki kişinin maaşı girse dahi, İstanbul'da yaşamak için gerekli asgari aylık maliyeti olarak hesaplanan 38

¹ Yeniçağ (14.07.2023). "5 Bin TL'lik Emekli Maaşıyla Geçinmeye Çalışan Nevzat Hanım Kirası 10 Bin Liraya Çıkınca İntihar Etti", <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/5-bin-tlik-emekli-maasiyla-gecinmeye-calisan-nevzat-hanim-kirasi-10-bin-liraya-687551h.htm> (erişim tarihi: 14.08.2023).

bin 828 TL'yi karşılamakta yetersiz kaldığı açıktır.² Temmuz 2023 itibariyle yine iki en düşük emekli maaşı haneye giren bir ailenin İstanbul'daki bir ev kirasını karşılaması olası değildir. Tüm Emeklilerin Sendikası'nın (Tüm Bel-Sen) yaptığı açıklamaya göre, emekliler iktidarın sunduğu tekliflerle yaşamlarını temin edemediği için, artık yerel yönetimlerin aşevleri açmasını bekler duruma getirilmiştir.³ Milyonlarca emeklinin maruz bırakıldığı bu koşullara ilişkin bir düzenleme yapılması zorunluluk halini almıştır.

Bu kapsamda;

- 1) Ülkemizde kaç milyon emekli kök maaşına yapılan zammın ardından en düşük seviyeden emekli maaşı almaktadır?
- 2) Yapılan zam sonrası emekli maaşları ile TÜİK tarafından açıklanan enflasyon rakamlarının ve gıda-fiyat endesklerindeki artış göz önüne alınarak hesaplama yapılmış mıdır?
- 3) En düşük emekli maaşı ile yüzde 93,4'ü kentlerde yaşayan nüfusun kaç yoksulluk ve açlık sınırının altında kalmaktadır?
- 4) Bakanlığınız, açıklanan enflasyon rakamlarını da gözeterek, emekli maaşlarına ilişkin yeni bir düzenleme yapacak mıdır?

² İstanbul Planlama Ajansı (10.08.2023). *Türkiye'de Emeklilerin Yaşam Krizi*, İstanbul: IPA.

³ Cumhuriyet (10.07.2023). "Emeklilerin maaşı cebine girmeden yüzde 52 eridi", <https://www.cumhuriyet.com.tr/ekonomi/emeklinin-maasi-cebine-girmeden-yuzde-52-eridi-2098000> (erişim tarihi: 15.08.2023).